

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
(обов'язкова навчальна дисципліна)

**Університетська освіта**

Розробник:

Безкровний Олександр, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської  
справи та страхування

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Університетська освіта
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Безкровний Олександр, к.е.н., доцент Контакти: кб № 2 . (корпус деканату факультету обліку та фінансів) <a href="mailto:oleksandr.bezkrovnyi@pdaa.edu.ua">oleksandr.bezkrovnyi@pdaa.edu.ua</a> , +380501352979, <a href="https://www.pdaa.edu.ua/people/bezkrovnyy-oleksandr-valentynovych">https://www.pdaa.edu.ua/people/bezkrovnyy-oleksandr-valentynovych</a>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	242 Туризм ОПП Туризм
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Загальні поняття про вищу освіту та навчання в закладах вищої освіти, які формуються при вивченні окремих дисциплін шкільної програми.

### **Заплановані результати навчання:**

Мета вивчення навчальної дисципліни Університетська освіта – підготовка студентів до навчання в університеті відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації.

Основні завдання вивчення дисципліни Університетська освіта є формування у студентів систему знань щодо суті й соціального значення вищої освіти, сучасних тенденцій її розвитку; прищепити навички самостійного й ефективного навчання в університеті з урахуванням світових освітніх тенденцій.

Компетентності:

загальні (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК13. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно.

спеціальні (фахові) (ФК)

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

Програмні результати навчання:

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

## Програма та структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин			
	денна форма			
	242ТУРбд_2022			
	усього	у тому числі		
л		п	лаб	с.р.
Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу	12	2	2	8
Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.	11	2	2	7
Тема 3. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти.	12	2	2	8
Тема 4. Інституції в системі вищої освіти.	11	2	2	7
Тема 5. Студентське самоврядування у вищій школі.	11	2	2	7
Тема 6. Організація самостійної роботи у закладах вищої освіти.	11	2	2	7
Тема 7. Науково-дослідна робота як складова освітнього процесу.	11	2	-	9
Тема 8. Фахова підготовка у закладах вищої освіти.	11	2	2	7
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>16</b>	<b>14</b>	<b>60</b>

## Оцінювання результатів навчання

### Форми контролю результатів навчання (242ТУРбд\_2022)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання теоретичних та ситуаційних вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи - підготовка реферату	Контрольна робота	
ПР16	10	11	6	3	30
ПР17	10	18	8	4	40
ПР19	10	11	6	3	30
<b>Разом</b>	<b>30</b>	<b>40</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>100</b>

### Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (242ТУРбд\_2022)

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання теоретичних та ситуаційних вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи - підготовка реферату	Контрольна робота	
Тема 1. Університетська освіта в контексті Болонського процесу	4	6			10
Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.	4	6	20	10	10

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання теоретичних та ситуаційних вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи - підготовка реферату	Контрольна робота	
Тема 3. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти.	4	8			12
Тема 4. Інституції в системі вищої освіти.	4	6			10
Тема 5. Студентське самоврядування у вищій школі.	4	6			10
Тема 6. Організація самостійної роботи у закладах вищої освіти.	4	6			10
Тема 7. Науково-дослідна робота як складова освітнього процесу.	4	-			4
Тема 8. Фахова підготовка у закладах вищої освіти.	2	2			4
Підготовка рефератів (теми 1-8)					20
Контрольна робота (теми 1-8)					10
<b>Всього</b>	<b>30</b>	<b>40</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>100</b>

<sup>1</sup>протягом семестру передбачено виконання двох рефератів (максимальна оцінка за кожен – 10 балів) обсягом до 10 сторінок, при цьому бали сумарно за дві роботи виставляються окремою позицією наприкінці семестру; <sup>2</sup>за підсумками вивчення дисципліни передбачено написання однієї контрольної роботи (максимум 10 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією наприкінці семестру.

### Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти (242ТУРбд\_2022)

Форма оцінювання	Граничні межі балів	Вимоги до знань та умінь
Опитування (тема 1-7 – 0-4; теми: 8 – 0-2)	0-2/4	2/4 бали – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень: навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності; 1/1-3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку нечіткої чи неповної відповіді, що свідчить про середній рівень: навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності; 0 балів - здобувач вищої освіти отримує у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу окремих тем навчальної дисципліни «Університетська освіта».
Виконання теоре-	0-2/6/8	2/6/8 балів - здобувач вищої освіти отримує за розв'язані на практич-

Форма оцінювання	Граничні межі балів	Вимоги до знань та умінь
<p>тичних та ситуаційних вправ на практичних заняттях (теми: 1-2,4-6 – 0-6; тема 3 – 0-6; тема 8 – 0-2)</p>		<p>них заняттях задачі у випадку правильного розв’язання задачі та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень: навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності; 1-1,5/1-5/1-7 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявних незначних методологічних помилок при розв’язуванні завдань, що свідчить про середній рівень: навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення професійній діяльності; 0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених розв’язаних задач, що свідчить про відсутність знань з приводу організації освітнього процесу та інших елементів університетської освіти.</p>
<p>Підготовка рефератів</p>	<p>0-10</p>	<p>10 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку, коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту та оформлення і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на окремі питання викладача, що свідчить про високий рівень: навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності; 5-9 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту реферативної роботи, в якій присутні недоліки в оформленні, що свідчить про середній рівень: навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності; 1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку позитивного захисту реферативної роботи, в якій питання розкриті неповністю, що свідчить про базовий рівень: навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності; 0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності реферативної роботи чи повної невідповідності реферативної роботи вимогам щодо оформлення та змісту відповідно до одержаного завдання</p>
<p>Контрольна робота (підсумкова контрольна робота, яка</p>	<p>0-10</p>	<p>2 бали - здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розкриття, що свідчить про високий рівень: навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати</p>

Форма оцінювання	Граничні межі балів	Вимоги до знань та умінь
містить 5 теоретичних питань)		<p>професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності;</p> <p>1-1,5 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про середній рівень: навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності;</p> <p>0,5-1 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про наявність фрагментарних навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні та вміння планувати можливості особистого професійного розвитку та використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, проблем та способів їх вирішення у професійній діяльності;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу.</p>

### **Трудомісткість:**

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – залік.

### **Політика навчальної дисципліни**

#### ***Академічна доброчесність:***

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:

<https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

### ***Дедлайни та перескладання:***

Відвідування занять є обов'язковим. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів.

### ***Додаткові можливості для здобувачів вищої освіти:***

#### ***Академічна мобільність***

Для здобувачів вищої освіти є можливість опанування даної навчальної дисципліни, або іншої навчальної дисципліни в рахунок даної, за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно академічної мобільності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДМОБІЛЬНІСТЬ ПДАУ:

<https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-mobilnist>

#### ***Неформальна/Інформальна освіта***

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: **Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта** тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компонента або частини освітнього компонента регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ:

<https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-informalna-osvita>

### **Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:**

Робоча програма навчальної дисципліни, анотація, матеріали в системі Moodle тощо.

### **Рекомендовані джерела інформації**

#### **Основні:**

1. Дорогань-Писаренко Людмила, Безкровний Олександр, Лега Ольга, Песцова-Світалка Оксана Університетська освіта: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2020. 142 с.

2. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII в редакції від 16.01. 2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 22.05.2021).

3. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyapro-osvitniyprocpravlene.pdf> (дата звернення 28.08.2022).

#### Допоміжні:

4. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) URL : [https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04\\_2016\\_ESG\\_2015.pdf](https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf) (дата звернення 15.08.2022).

5. Вавренюк С. А. Організаційно-правовий механізм державного управління вищою освітою України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 17. С. 54–58. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.17.54 (дата звернення 20.08.2022).

6. Державна служба статистики України. Вища освіта в Україні. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 21.02.2022).

7. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» № 222–VIII в редакції від 16.01.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення 25.08.2022).

8. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. *Методологія наукових досліджень* : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

9. Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету: Наказ ректора № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf> (дата звернення 14.08.2022).

10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo> (дата звернення 22.05.2022).

11. Петренко В. А. Державне регулювання освітньої діяльності в сфері вищої освіти. *Економіка та держава*. 2019. № 7. С. 69 – 72. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.7.69 (дата звернення 20.08.2022).

12. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf> (дата звернення 29.08.2022).

13. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciyuzdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf> (дата звернення 29.08.2022).

14. Положення про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін студентами Полтавському державному аграрному університеті: Наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL:



<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/prozabezpechennyapравanavybirnavchalnyhdyscyplin.pdf> (дата звернення 23.08.2022).

15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» № 1187-2015-п в редакції від 04.05.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення 10.05.2022).

16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» № 266-2015-п в редакції від 11.02.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#n11> (дата звернення 05.05.2021).

17. Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 р. № 584 URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo> (дата звернення 23.05.2022).

18. Про освіту: Закон України № 2145-VIII від 05 вересня 2017 р. URL: <http://zakn4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>. (дата звернення 24.02.2021).

19. Сосницька Н., Глікман С. Студентоцентричний підхід до професійної освіти в умовах сталого розвитку суспільства. ГКДЖ <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/4127/1/2-378-382.pdf> (дата звернення 02.06.2022).

#### **Інформаційні ресурси та мережі Інтернет**

20. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу <http://rada.gov.ua>.

21. Офіційний сайт Держкомстату України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

22. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу <http://www.kmu.gov.ua>.

23. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. Режим доступу <http://www.minfin.gov.ua>.